

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35460
Nom	Llatí IV
Cicle	Grau
Crédits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2014 - 2015

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1002 - Grau de Filologia Clàssica	FACULTAT DE FILOLOGIA, TRADUCCIÓ I COMUNICACIÓ	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1002 - Grau de Filologia Clàssica	6 - Lengua latina	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BALLESTER GOMEZ, FRANCISCO JAVIER	145 - FILOLOGIA CLÀSSICA

RESUM

Llatí IV, assignatura obligatòria en el grau de Filologia Clàssica —juntament amb Llatí I–III i V–VIII i i les corresponents de Llengua grega— conforma el fil conductor —o columna vertebral— del grau, puix que totes elles serveixen tant per conèixer el funcionament del llatí i la literatura orgànica —no imitativa— en aquesta llengua quant per aprendre a interpretar els textos llatins mitjançant la pràctica constant de la traducció. Com s'assenyala en la memòria de verificació del títol, objectiu d'aquesta matèria és progressar en el coneixement de la llengua llatina en els seus diferents aspectes mitjançant l'estudi dels textos de diferents autors, textos que a més comportaran l'aplicació pràctica dels continguts teòrics impartits.

Més concretament l'assignatura de Llatí IV pot definir-se com l'estudi filològic de la historiografia llatina, especialment la clàssica, mitjançant la lectura, traducció i comentari de textos de passatges de Sal·lusti i de Titus Livi preferentment.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

3.1. Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació:

L'assignatura de Llatí IV es troba òbviament en relació amb les assignatures Llatí I, II, III, V, VI, VII i VIII, especialment amb Llatí III, de la qual es presenta en certa manera com una continuïtat durant el mateix curs acadèmic en atendre tots dos al coneixement de la prosa llatina d'època clàssica en dues de les seves més senyeres gèneres: l'oratòria en Llatí III i la historiografia en Llatí IV.

3.2. Altres tipus de requisits:

Es requereix

COMPETÈNCIES

1002 - Grau de Filologia Clàssica

- Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Coneixement i aplicacions dels corrents i de les metodologies de la lingüística.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en les llengües pròpies.
- Coneixement i aplicacions dels corrents i de les metodologies de teoria i crítica literàries.
- Coneixement de la llengua llatina i de la seua cultura.
- Capacitat per interrelacionar els distints aspectes de la filologia.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'estudiant ha d'adquirir la necessària formació gramatical i literària per a la seva progressió en l'íntegra comprensió de la capacitat significativa dels textos llatins. L'estudiant ha d'anar aprenent a enfrontarse directament i en tota la seva extensió als textos llatins.

Més concretament després d'haver cursat satisfactòriament l'assignatura, l'estudiant haurà de,

- a) haver adquirit una competència que li permeti entendre i traduir amb soltesa textos dels autors estudiats i considerats de mitja dificultat,
- b) haver consolidat i ampliat els seus coneixements teòrics previs mitjançant una visió diacrònica de la llengua llatina amb referència cèntrica al període considerat clàssic (segles I a. i p.C.), i
- c) haver assimilat els coneixements bàsics de literatura llatina necessaris per a la total comprensió dels textos historiogràfics.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

0. Descripció dels continguts

Per la part més pràctica, essencialment el curs se centrarà en la traducció i comentari d'una selecció de textos historiogràfics llatins, preferentment de Salusti i de Titus Livi, com dos dels representants majors de la prosa historiogràfica d'època clàssica. El comentari serà eminentment gramatical i estilístic literari però atenent a aquells aspectes de realia necessaris per a la comprensió íntegra dels textos.

Per la part més teòrica s'exposaran i estudiaran aspectes tant lingüístics com a literaris. En el lingüístic es parlarà esment a la morfologia i sintaxi de l'oració, així com al lèxic i semàntica del vocabulari freqüent amb especial incidència en el propi dels historiadors (bèl·lic, geogràfic, institucional, militar). Pel vessant literari es procedirà a una introducció a la historiografia llatina, amb especial referència als autors en aquest curs preferentment estudiats: Salusti i Livi.

1. L'oració: generalitats i aproximació tipològica.

2. Juxtaposició, coordinació i subordinació.

3. Principals tipus de subordinació.

4. El lèxic de la historiografia romana.

5. La llengua de la prosa literària clàssica.

6. La monografia històrica: Salusti i uns altres.

7. Historiografia universalista: Livi i seguidors.

VOLUM DE TREBALL

	Hores
ACTIVITATS PRESENCIALS	
Classes de teoria	60.0
Total Activitats presencials	60.0
ACTIVITATS NO PRESENCIALS	
Elaboració de treballs individuals	10.0
Estudio i treball autònom	20.0
Preparació d'activitats d'avaluació	20.0
Preparació de classes de teoria	20.0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20.0
Total Activitats no presencials	90.0
TOTAL	150.0

METODOLOGIA DOCENT

El professor exposarà els temes corresponents al contingut teòric de l'assignatura. Els estudiants complementaran l'exposició teòrica amb la lectura i estudi de les obres, antigues o modernes, que puntualment els siguin recomanades.

Del volum de quatre hores de classe per setmana, s'intentarà que una quarta part es dediqui a l'exposició del temari i les tres quartes parts restants a traduir i comentar els textos seleccionats, entenent això com una activitat preferentment pràctica i allò com a quefer essencialment teòric, si ben òbviament tots dos aspectes de la disciplina estan interrelacionats.

És comès del professor anar aplanant, de la millor manera didàcticament possible, les dificultats inherents a l'aprenentatge d'una llengua i cultura pretèrites, però l'estudiant ha de conscienciar-se que bona part d'aquest recorregut intel·lectual haurà de realitzar-ho solament, si és que vol aconseguir una autèntica formació filològica. Així doncs, l'alumnat no haurà de limitar-se a assistir puntual i regularment a totes les classes, escoltar al professor, participar en les classes, estudiar les anotacions o la bibliografia pertinent, sinó que haurà de trobar a poc a poc, dins del amplíssim camp d'estudis constituït per la Filologia Clàssica, aquells aspectes i vessants que vagin esdevenint objecte del seu interès, aprenent així espontàniament a posar en pràctica per als seus propis objectius els principis metodològics o heurístics de manera més genèrica exposats en classe. No es tracta tant de fomentar primerenques especialitzacions en una disciplina vastíssima quant que l'estudiant, com a filòleg en formació, trobi també motivacions científiques concretes per progressar, doncs l'avanç veritablement significatiu en els estudis s'aconsegueix de manera molta eficaç i fins a plaent des de l'estímul intern amb sincera ànsia de saber que des de l'obligació externament imposada d'aconseguir uns objectius seguint uns protocols acadèmics estrictament pautats. En aquest sentit gens hi ha més recomanable que el contacte intens amb els textos clàssics, que conformen la base de la nostra disciplina i orientaran els interessos de l'estudiant.

Finalment, no cal oblidar la summa importància que l'acte de dubtar —el primer pas en el procés fins a arribar el *sapere aude* a la gosadia del veritable saber, com deien els antics, o el socràtic i humil reconeixement del molt que s'ignora— en aquest sentit és important fomentar en l'alumnes el reconeixement personal que allò que no sàpiga o no entengui i que li sol·liciti orientació o ajuda al professor davant cada dubte o llacuna en el seu coneixement.

AVALUACIÓ

Durant el curs podran realitzar-se, quan el professor ho consideri oportú i sense prèvia convocatòria, exercicis de control d'assimilació de continguts.

El gruix, no obstant això, de l'avaluació i, per tant, de la nota definitiva de l'alumne es verificarà lògicament al final del curs i durant el període acadèmicament establert mitjançant un examen final escrit. Les parts en les quals l'examen es dividirà i la puntuació de cadascuna d'elles seran les següents.

L'examen final consistirà en la traducció i comentari d'un passatge de les obres de Salusti o de Titus Livi. La traducció, valent un 70% de la nota, es realitzarà sense diccionari, encara que podrà proporcionar-se a l'alumne el vocabulari no vist en classe o no considerat fonamental. El comentari, en el qual es valorarà l'aplicació dels coneixements teòrics impartits, valdrà un 20% de la nota de l'examen respectiu. El 10% de la nota correspondrà a la part teòrica consistent en el desenvolupament d'algun punt dels sis temes de l'assignatura i que serà seleccionat per sorteig.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BASSOLS Mariano, *Sintaxis Latina*, C.S.I.C., Madrid 1954, II voll.
- BIELER Ludwig, *Historia de la literatura romana*, trad. M. Sánchez, Gredos, Madrid 1971.
- ERNOUT Alfred, *Morphologie historique du latin*, Éditions Klincksieck, París 19743.
- ERNOUT Alfred & MEILLET Antoine [& ANDRE Jacques], *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, Éditions Klincksieck, París 19794.
- ERNOUT Alfred & THOMAS François, *Syntaxe Latine*, Klincksieck, París 19511.
- HOWATSON Margaret C., *Diccionario de la Literatura Clásica*, trad. C.Mª Ávila & alii, Alianza, Madrid 1991.
- RUBIO Lisardo, *Introducción a la sintaxis estructural del latín*, Ariel, Barcelona 1982.
- VALENTÍ FIOLE Eduardo, *Gramática de la lengua latina*, Bosch, Barcelona 1999(10ª ed.).

Complementàries

- BAYET Jean, *Literatura latina*, trad. A. Espinosa, Ariel, Barcelona 19754.
- BICKEL Ernst, *Historia de la literatura romana*, trad. J.M. DíazRegañón, Gredos, Madrid 1982.
- CURTIUS Ernst Robert, *Literatura europea y edad media latina*, trad. M. Frenk & A. Alatorre, Fondo de Cultura Económica, México 1976 [= 1955], II voll.
- DEVINE Andrew M. & STEPHENS Laurence D., *Semantics for Latin. An Introduction*, Oxford University Press, Oxford 2013.
- FUHRMANN Manfred & alii, *Literatura romana*, trad. R. de la Vega, Gredos, Madrid 1985.
- KENNEY Edwin J. & CLAUSEN W.V. edd., *Historia de la literatura clásica* (Cambridge University). II *Literatura latina*, trad. E. Bombín, Editorial Gredos, Madrid 1989.
- KOLLER Hermann, *Orbis pictus Latinus. Vocabularius imaginibus illustratus*, Artemis Verlag 19895 [= 1976].
- MARTIN Fernand, *Les mots latins*, Hachette, París 1976.
- PINKSTER Harm, *Sintaxis y semántica del latín*, Ediciones Clásicas, Madrid 1995.
- ROSTAGNI Augusto, *Storia della letteratura latina*, Unione TipograficoEditrice Torinese, Turín 1964, III voll.
- VON ALBRECHT Michael, *Historia de la literatura romana desde Andronico hasta Boecio*, trad. D. Estefanía & A. Pociña, Herder, Barcelona 19979, II voll.